

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/2029,Promocja-Atlasu-polskiego-podziemia-niepodleglosciowego-19441956-Szczecin-26-mar.html>
07.04.2026, 19:00

Promocja „Atlasu polskiego podziemia niepodległościowego 1944-1956” - Szczecin, 26 marca 2008 r.

26.03.2008

26 marca w studiu S-1 Polskiego Radia Szczecin odbyła się promocja „Atlasu polskiego podziemia niepodległościowego 1944-1956” wydanego przez IPN. Wyjątkowe wydawnictwo w niezwykle szczegółowy sposób dokumentuje historię „żołnierzy wyklętych” po zakończeniu II wojny światowej. Podczas spotkania w studiu S-1 o „Atlasie...” i opisanych w nim faktach z dziejów najnowszych Polski opowiedział m.in. dr Rafał Wnuk, który koordynował prace zespołu autorów tworzących publikację. Przygotowano również prezentację multimedialną zdjęć, obrazów i grafik zawartych w książce. Gościem specjalnym spotkania była Janina „Jachna” Smoleńska, w latach 1943-1944 partyzant, m.in. w V Wileńskiej Brygadzie AK, dowodzonej przez majora Zygmunta Szendzielarza „Łupaszkę”. W 1947 roku za działalność niepodległościową została skazana na karę śmierci.

Ważący 4 kilogramy „Atlas...” to efekt pięcioletniej pracy 55 historyków i 11 kartografów. Książka ma 390 map na 227 planszach oraz przeszło 800 archiwalnych, często unikatowych fotografii i innych elementów ikonograficznych. Jest jedną z pierwszych prób przedstawienia organizacji i funkcjonowania struktur konspiracyjnych, utworzonych do walki z okupacją sowiecką i systemem totalitarnym. Wydawnictwo w sposób wyczerpujący przedstawia działalność legendarnych partyzantów, m.in. „Łupaszki”, „Ognia”, „Huzara”, „Młota”, „Zapory”, „Harnasia” i ich oddziałów.

To zagadnienia do niedawna niemal nieobecne w świadomości historycznej Polaków. Były celowo przemilczane, co wynikało z tezy, iż w 1944 roku zdecydowana większość Polaków poparła nową władzę. Tych, którzy przeciwstawiali się władzy komunistycznej, oficjalna propaganda nazywała „zdrajcami”, „faszystowskim, reakcyjnym podziemiem”, „zapłutymi karłami reakcji”.

Recenzujący „Atlas...” prof. Bogdan Chrzanowski z Instytutu Politologii Uniwersytetu Gdańskiego napisał: „Odtworzenie tak ogromnej liczby nazwisk i faktów, przedstawionych w sposób uporządkowany, uchroniło od zapomnienia istotny fragment historii Polski, związany z walką niepodległościową. Publikacja adresowana jest głównie do młodej generacji, nieznającej dramatu lat wojny i okupacji oraz okresu powojennego”.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

ATLAS

POLSKIEGO PODZIEMIA NIEPODLEGŁOŚCIOWEGO

THE ATLAS OF THE INDEPENDENCE
UNDERGROUND IN POLAND

1944-1956

